

Alkukartoitustehtävät ja niissä käytettävä materiaali

Lukemisen ja kirjoittamisen valmiudet		
1	Kinesteettinen erottelu ja artikulaatio (s. 21)	Oppilas toistaa opettajan luettelemia yksittäisiä äänteitä (r, s, l) ja lauseita.
2	Auditiivinen sarjamuisti (s. 23)	Oppilas toistaa opettajan luettelemia tavuja.
3	Visuaalinen sarjamuisti (s. 24)	Oppilas sanoo, minkä aiemmin opettajan kuvarivillä näyttämän ja nimeämän eläimen opettaja jätti luettelematta toisella kertaa. - Tehtäväkortti 1
4	Rytminen erottelu (s. 25)	Opettaja mallintaa taputusrytmejä ja oppilas toistaa kuulemansa rytmin taputtamalla.
5	Looginen järjestys (s. 26)	Oppilas järjestää kuvasarjan loogiseen tapahtumajärjestykseen. - Looginen järjestys -korttisarjat
6	Riimit (s. 27)	Oppilas yhdistää kuvaan sopivia riimipareja. - Tehtäväkortti 2
7	Kirjaintuntemus (s. 28)	Oppilas nimeää opettajan näyttämiä kirjaimia tai äänteitä. - Tehtäväkortit 3 ja 4
8	Lukutaito (s. 29)	Oppilas lukee opettajan näyttämiä sanoja tai virkkeitä. - Tehtäväkortti 5 Peikkojen talo -kertomus, tehtäväkortti 6 Lukusujuvuuden koontipohja, kopioitava lomake s. 55
9	Fonologiset taidot (s. 31)	Tehdään, jos oppilas ei osaa lukea. Oppilas tunnistaa ja lisää äänteitä. - Tehtäväkortti 7
Kynäote ja kätsisyys		
10	(s. 36)	Oppilas kirjoittaa nimensä Hyvä meidän joukkue -tehtävisivulle. Kopioitava kartoitustehtävä 1, s. 46
Matemaattiset valmiudet		
1	Hahmottaminen (s. 37)	Oppilas piirtää ilman viivainta mallikuvion kaltaisen kuvion. Lukumäärän ja numeron vastaavuuden varmistamiseksi voidaan pelata noppapeliä. - Kopioitava kartoitustehtävä 2, s. 47 - Keppostelua Peikkolassa -peli
2	Lukujen tunnistaminen (s. 38)	Oppilas sanoo ääneen (tunnistaa) tehtäväpohjalla olevia numeroita. - Tehtäväkortit 8 ja 9
3	Lukumäärien vertailu (s. 39)	Oppilas vertailee punaisten ja sinisten helmien määriä. - Laskuhelmet ja pussi
4	Lukujen hajottaminen (s. 40)	Oppilas lisää laskuhelmiä hajotelmiin. - Laskuhelmet ja pussi
5	Lisääminen (s. 41)	Oppilas ottaa pussista laskuhelmiä opettajan pyytämiä määriä. - Laskuhelmet ja pussi
6	Vähentäminen (s. 42)	Oppilas poistaa helmiä opettajan ohjeiden mukaisesti. - Laskuhelmet ja pussi
7	Lukumäärän pysyvyys (s. 43)	Oppilas vastaa kysymyksiin kahdessa rivissä eri olevien helmien määrästä. - Laskuhelmet ja pussi
8	Lukumäärän ja numeromerkin vastaavuus (s. 44)	Oppilas ympyröi kuvasta esineiden tms. lukumäärää vastaavan numeromerkin. - Kopioitava kartoitustehtävä 3, s. 48
9	Lukujonotaidot (s. 45)	Oppilas luettelee lukujonoja eteen- ja taaksepäin.

3. Visuaalinen sarjamuisti

➔ Opettajan ohje

Tehtävässä käytetään tehtäväkorttia numero 1.

Opettaja nimeää kuvissa olevat eläimet normaalilla puhenopeudella ilman taukoja. Sen jälkeen hän pyytää oppilasta kuuntelemaan tarkasti ja jättää kultakin riviltä yhden eläimen nimeämättä. Näytettyään ja nimettyään kuvasarjan opettaja peittää sen.

Molemmat 3 yksikön tehtävät oikein: 3 pistettä

Molemmat 4 yksikön tehtävät oikein: 4 pistettä

Katso kuvasarjaa.

(Opettaja näyttää vain yhden kuvasarjan kerrallaan ja peittää alemmat. Opettaja nimeää sarjan kuvat.)

Kuuntele ja kerro, mitä eläintä en sanonut.

(Nyt oppilas ei näe kuvia. Opettaja nimeää kuvat uudelleen ja jättää kustakin sarjasta yhden nimeämättä.)

Muistiinpanoja:

8. Lukutaito

➔ Opettajan ohje lyhyisiin sanoihin

Seuraavissa tehtävissä käytetään tehtäväkorttia numero 5.

Oppilas saa luettavakseen kaksitavuisia sanoja. Kustakin oikein luetusta sanasta saa yhden pisteen. Enimmäispistemäärä on 3. Sanat: auto, uuni ja kissa

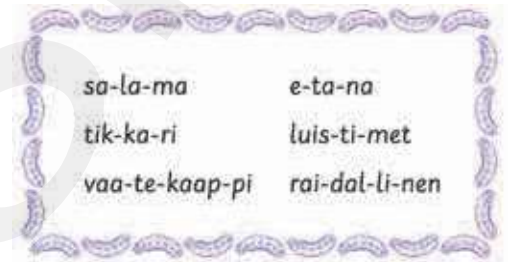

Näytän sinulle seuraavaksi muutamia sanoja. Kerro minulle, jos osaat sanoa, mitä sanassa lukee.

➔ Opettajan ohje pidempiin sanoihin

Oppilas saa luettavakseen kolme- ja neljätaavuisia sanoja. Kustakin oikein luetusta sanasta saa yhden pisteen. Enimmäispistemäärä on 6. Sanat: salama, etana, tikkari, luistimet, vaatekaappi ja raidallinen.

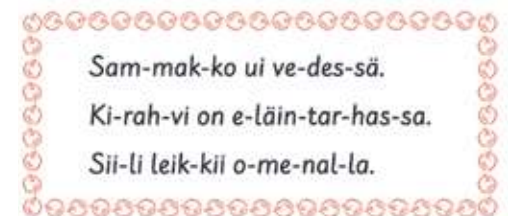
Jos oppilas osaa lukea sanat, siirrytään virkkeisiin.

Näytän sinulle seuraavaksi muutamia sanoja. Kerro minulle, jos osaat sanoa, mitä sanassa lukee.

➔ Opettajan ohje virketasoiseen lukutaitoon

Oppilas saa luettavakseen virkkeitä. Kustakin oikein luetusta virkkeestä saa yhden pisteen. Enimmäispistemäärä on 3.

Näytän sinulle seuraavaksi muutamia virkkeitä. Kerro minulle, jos osaat sanoa, mitä virkkeissä lukee.

Tavujen yhdistäminen sanaksi

➔ Opettajan ohje

Tässä tehtävässä opettaja sanoo sanoja yksitellen tavu kerrallaan. Oppilaan tehtävänä on yhdistää kuulemansa tavut sanaksi. Kustakin oikeasta sanasta saa yhden pisteen. Enimmäispistemäärä on 4.

Mitä sanaa tarkoitan, kun puhun robottikielillä tavu kerrallaan?

aa-mu

tau-lu

pa-ket-ti

pyö-re-ä

Nopea nimeäminen

➔ Opettajan ohje

Tehtävässä käytetään tehtäväkorttia numero 7.

Oppilas nimeää kuvat mahdollisimman sujuvasti ja tarkasti. Jos oppilas ei saa nimeä mieleensä, opettaja voi antaa alkutavun (man-/mansikka). Kustakin oikein nimetystä rivistä saa 2 pistettä. Enimmäispistemäärä on 8.

Muistiinpanoja:

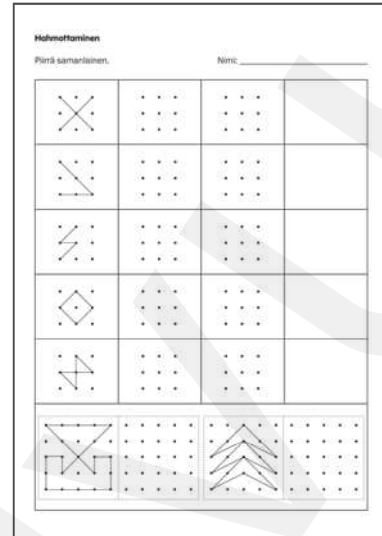
Matemaattisten valmiuksien kartoittaminen

1. Hahmottaminen

➔ Opettajan ohje

Käytetään kopioitavaa kartoitustehtävää numero 1.

Oppilas piirtää ilman viivainta mallin mukaisen kuvion pisteitä yhdistelemällä. Jokaisesta oikein piirretystä kuvioista saa pisteen. Enimmäispistemäärä on 7.

Numeron ja lukumäärän vastaavuus

Keppostelua Peikkolassa -noppapeli

➔ Opettajan ohje

Keppostelua Peikkolassa -noppapelin avulla opettaja voi varmistua siitä, että oppilas ymmärtää numeron ja lukumäärän vastaavuuden. Tehtävää ei ole pisteytetty.

Muistiinpanoja:

6. Vähentäminen

Tehtävässä käytetään sinisiä ja punaisia laskuhelmiä.

➔ Opettajan ohje

Opettaja käyttää sanontaa ”hmm” oppilaan päättäessä tehtäväkokonaisuuden. Sanaa ”hyvä” ei käytetä, koska oppilas on saattanut laskea väärinkin. Vähennyslaskujen maksimipistemäärä on 3.

Jos lapsi ottaa väärän lukumäärän, pyydä vielä tarkistamaan. Ellei lapsi vieläkään ota oikeaa lukumäärää, auta häntä. Merkitse tämä taitopuute koontilomakkeen Havainnot-kohtaan.

Tehtävän sisältämät laskutoimitukset:

Vähennyslaskut

$$7 - 2 = 5$$

$$10 - 6 = 4$$

$$12 - 5 = 7$$

Ota pussista pöydälle 7 punaista helmeä.

Kuinka monta helmeä sinulla nyt on? (7)

Ota niistä 2 pois.

Kuinka monta sinulle jää? (5)

Laita helmet pussiin.

Ota nyt pussista 10 sinistä helmeä.

Kuinka monta sinulla nyt on? (10)

Ota niistä 6 pois.

Kuinka monta helmeä sinulla nyt on? (4)

Laita helmet pussiin.

Ota pussista 12 helmeä. (12)

Ota niistä 5 pois.

Kuinka monta sinulle jää? (7)

Hmm. Laita helmet pussiin.

➔ Opettajan ohje

Opettaja voi halutessaan käyttää lisäksi lukualueen 0–10 ja 11–20 yhteenlaskutaidon sekä vähennyslaskutaidon kartoittamiseen kopioitavaa tehtävää s. 49. Oppilas saa ratkaista tehtävät valitsemallaan tavalla. Opettaja merkitsee Havainnot-kohtaan seuraavasti: (S = sormilla), (E= päässä), (H= helmituella).

Lisätehtävä Kymppiparit, tuplat ja melkein tuplat on sivulla 54.

Lukusujuvuuden koontipohja

Mittaaja:									
Luokka:									
Oppilas:	Mittaus pv.	San./min.	Virheet:	Mittaus pv.	San./min.	Virheet:	Mittaus pv.	San./min.	Virheet:

Lukemisen ja kirjoittamisen oppimisvalmiuksien kartoitus

Oppilas		Luokka		Muistiinpanoja		Seurannan avuksi kartoitustilanteeseen		Havaintoja	
Koulu		Pvm		Enimmäs- pisteet	Oppilaan pisteet	R	S	L	
Opettajat									
Tehtävä									
1	Käsi- ja liikettä erottelu, artikulaatio	R	6						
		S	6						
		L	6						
		Puhevirta (lauseet alla)	+ tai -						
		Peikkoperhe asuu sienitalossa.							
		Peikkovauva pitää mustikkapuurosta.							
		Peikkoveljet tekevät kepposia muille.							
2	Auditiivinen sarjajamuisti		4						
3	Visuaalinen sarjajamuisti		6						
4	Rytminen erottelu		6						
5	Looginen järjestys		3						
6	Riimit		10						
7	Kirjaintuntemus	Suuraakkoset	29/29						
		Piinaakkoset	29/29						
		Lyhyet sanat	3						
8	Lukutaito	Pidemmät sanat	6						
		Virketaso	3						
		Merkitse kynätuen tarve + tai - ja käsiys V tai O	+ - V O						
10	Kynäote ja käsiys								